

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Łomża 2013r.

Łomża 2014

I Wprowadzenie

1 Cel przygotowania Analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Łomża, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznym i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 3 (ust.2 pkt 10) ustawy z dnia 1 lipca 2011 roku o *zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw* Gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

2 Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2012 r. poz. 391 z późn. zm.), gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy. Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym Sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez gminę, na podstawie art. 9g ust. 1 i 3 cyt. ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

3. Odpady komunalne

Zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Pod względem morfologicznym w skład odpadów komunalnych wchodzi przede

wszystkim:

- odpady organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i inne),
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- materiały tekstylne,
- szkło,
- metale,
- odpady mineralne,
- drobna frakcja popiołowa,
- odpady niebezpieczne znajdujące się w strumieniu odpadów komunalnych.

Ponadto, w strumieniu odpadów komunalnych występują odpady wymagające odrębnego traktowania tj. odpady wielkogabarytowe oraz odpady z remontów.

II Zagadnienia ogólne

1. W okresie od 01.01.2013r. do 30.06.2013r. odbiór odpadów komunalnych na terenie Miasta

Łomża odbywał się na podstawie zawartych umów o świadczenie usług, zadania realizowane były przez:

- MPGKiM ZB,
- Usługi Komunalne „BŁYSK”,
- MPO Ostrołęka,
- Winat,
- Winpol,
- Veolia Ostrołęka.

2. W dniu 29.05.2013r. został ogłoszony przetarg na usługę dotyczącą odbioru i transportu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zlokalizowanych w granicach administracyjnych Miasta Łomża. Rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło w dniu 29.07.2013r., w związku z tym zakresie utrzymania czystości i porządku w mieście Łomża pełniło Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ZB. Miasto wyłoniła w drodze przetargu publiczną firmę pn. Usługi Komunalne „BŁYSK” Marianna Marczyk, umowa została zawarta w dniu 23.08.2013r. (za cenę 772 934,40 zł nieruchomości jednorodzinnej i 107 8099,20 zł zabudowa wielorodzinna). Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy miasta uiszczają opłatę określoną w Uchwale nr 310/XXXVI/13 z dnia 10 kwietnia 2013r. Umowa została zawarta od 1.09.2013r. do 31.12.2014r.

Mieszkańcy musieli złożyć pierwsze deklaracje do 31 maja 2013r., i rozwiązać dotychczasowe umowy na odbiór odpadów.

3. Na terenie Miasta Łomża od 1 lipca 2013 r. zorganizowano Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy **Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ZB**. Do punktu mieszkańcy mogli dostarczać odpady tj.
 - meble i inne odpady wielkogabarytowe - 4,26 Mg,
 - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - 20,940 Mg
 - Papier (opakowania z papieru i tektury) – 0,74 Mg
 - Plastik (opakowania z tworzyw sztucznych) - 0,52 Mg
 - odpady budowlane (inne nie wymienione odpady) – 2,7 Mg
 - Szkło (opakowania ze szkła) około – 1,22 Mg
 - przeterminowane leki można było wrzucać do pojemników znajdujących się w aptekach na terenie miasta
 - zużyte baterie
 - zużyte opony,
 - chemikalia,
 - akumulatory.
4. Prezydent Miasta Łomża powierzył MPGKiM ZB w Łomży zadań własnych Miasta Łomża z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Łomża w uchwale nr 281/XXXII/12 z dnia 28 grudnia 2012r., uchwale nr 333/XXXVIII/13 z dnia 29 maja 2013r. oraz w Zarządzeniu nr48/12 ust.2 z dnia 12 marca 2012r. udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy do działania w sprawach o jakich mowa w ust. 1 pkt. 17 i 18 w/w Zarządzenia (wraz ze zmianami wynikającymi z Zarządzenia nr 234/13 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 28 października 2013) tj. dokonywanie czynności prawnych dotyczących kontrolowania firmy wywożącej odpady komunalne z terenu miasta Łomża na poziomie tras wywozowych, jakości wykonywanych usług oraz przestrzegania zapisów Umowy, SWIZ, Uchwały Rady Miasta oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013r. (Dz. U. 2013 nr 0 poz.122), w przypadku nieprawidłowości ze strony Wykonawcy, wystąpienie z wnioskiem do Urzędu Miasta Łomża o naliczenie kar umownych.
5. Wniosek o naliczenie kar w związku z łamaniem przepisów określonych w Umowy, SWIZ, Uchwały Rady Miasta oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013r. (Dz. U. 2013 nr 0 poz.122), zostały wysłane do Prezydenta Miasta Łomża w dniach
 - 4 listopada 2013r. za miesiąc wrzesień kwota kary wyniosła 37 800 zł

- 2 grudnia 2013r, za miesiąc październik kwota kary wyniosła 69 600 zł
- 13 stycznia 2013r. za miesiąc listopad kwota kary wyniosła 8 400 zł
- 13 stycznia 2013r. za miesiąc grudzień kwota kary wyniosła 34 400 zł

Naliczone kary zostały wyliczone na podstawie zapisów w Umownych, w każdym z wniosków zostało również dokładnie opisane przepisy łamane przez Wykonawcę.

III Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta Łomża w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przekształcania odpadów komunalnych (tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 nowej ustawy o odpadach). Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2012 – 2017 w 2010 roku wytworzono w całym województwie podlaskim ok. 310,4 tys. Mg odpadów komunalnych (0,261 Mg/M, rok). W odpadach dominowały odpady kuchenne i ogrodowe (31,4%) oraz odpady surowcowe, takie jak papier i tektura, szkło, metale i tworzywa sztuczne (38,5%). Odpady niebezpieczne stanowiły jedynie 0,7% masy wytworzonych odpadów komunalnych. Biorąc pod uwagę szacowaną masę wytwarzanych odpadów, w Wojewódzkim Systemie Odpadowym zarejestrowano zebranie i odebranie jedynie ok. 60% odpadów (78% wg GUS). Oznacza to, że część przedsiębiorców zbierających odpady na terenie województwa podlaskiego nie przekazała danych do WSO oraz, że nie wszyscy mieszkańcy województwa objęci byli zorganizowanym zbieraniem odpadów. Jak wykazały przeprowadzone analizy,

zorganizowanym zbieraniem i odbieraniem odpadów komunalnych zmieszanych objętych było w województwie w 2010 roku 79,8% mieszkańców. Natomiast zbieranie selektywne odpadów prowadzone było w 53,4% gmin województwa i objętych nim było 61,5% mieszkańców (na podstawie ankietyzacji gmin). Selektywnie zbierane były przede wszystkim tworzywa sztuczne, opakowania szklane oraz papier i tektura. Zdecydowanie najgorsza sytuacja w zakresie ilości mieszkańców objętych zorganizowanym zbieraniem i odbieraniem odpadów była w 2010 roku na terenach wiejskich, szczególnie w przypadku realizacji selektywnej zbiórki odpadów. Zbieraniem selektywnym objętych była mniej niż połowa mieszkańców wsi. W województwie podlaskim w 2011 roku funkcjonowało 11 sortowni o łącznych mocach przerobowych 265,95 tys. Mg/rok przy pracy jednozmianowej. Istniejące w 2011 roku na terenie województwa podlaskiego instalacje zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji pozwoliłyby w 2020 r. zagospodarować jedynie ok. 32% powstających tych odpadów. Łączne moce przerobowe instalacji zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji wynoszą 55 tys. Mg/rok.

W województwie podlaskim wg stanu na dzień 31.12.2010 r., odpady komunalne przyjmowane były na 39 składowiskach. Łączna pojemność składowisk funkcjonujących w 2010 roku wynosiła 1 295 253,20 m³, co oznacza możliwość składowania 874 452,70 Mg odpadów. W trakcie rekultywacji było 37 składowisk, a monitoring prowadzono na 19 składowiskach. Prognozuje się, że do roku 2023 następować będzie systematyczny wzrost masy wytwarzanych odpadów komunalnych. W roku 2023 wytworzonych zostanie 346,2 tys. Mg odpadów (0,298 Mg/M, rok), a więc o 9,7% więcej niż w 2012 r.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadów komunalnych.

Budowa kompostowni system zamknięty w Zakładzie Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii oraz linii do produkcji paliw alternatywnych koszty ok. 10 milionów zł

Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszczącego się na Akademickiej 22 koszt ok. 600 tys. zł.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recykling i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

a) zbiórka i utylizacja

Koszty transportu poniesione, z odbiorem odpadów komunalnych z zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej wyniosły w II półroczu 622 518,88 zł

b) odzysk i unieszkodliwienie

4. Liczba mieszkańców.

a) liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2013r. – **60 492** osób,

- b) zebrano **3959** deklaracji w zabudowie jednorodzinnej na dzień 31.12.2013r,
- c) **35** deklaracji od zarządców nieruchomości wielorodzinnych na dzień 31.12.2013r.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy na zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1

W 2013r. w toku weryfikacji udokumentowania w formie umowy korzystanie z usług odbioru i zagospodarowania odpadów stwierdzono, że:

- a) 184 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych posiada zawarte umowy z firmą pn. Usługi Komunalne BŁYSK,
- b) 162 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych posiada zawarte umowy z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkankowej ZB,
- c) 108 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych posiada zawarte umowy z innymi firmami wywozowymi.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzana na terenie Miasta Łomża

Łączna ilość odpadów komunalnych z terenu miasta Łomża za rok 2013 wynosi **16966,22 Mg**

Selektywnie zebrano:

- opakowania z tworzyw sztucznych 365,00 Mg,
- opakowania z papieru i tektury 341,578 Mg,
- opakowania z szkła 247,440 Mg,

W sumie 954,018 Mg

Wysegregowana z odpadów komunalnych:

- opakowania z tworzyw sztucznych 233,320 Mg,
- opakowania z aluminium 19,940 Mg,
- opakowania ze stali 20,720 Mg,
- opakowania z papieru i tektury 484,070 Mg,
- opakowania z szkła 335,290 Mg,

Łącznie 1093,340 Mg

Tabela nr 1 . Masa odpadów z terenu miasta Łomża w roku 2013 z podziałem na poszczególne kody oraz procesy odzysku i unieszkodliwiania.

Kod odpadu	Masa [Mg]	Proces odzysku/ unieszkodliwiania
20 03 01	16966,22	R15
15 01 01	341,58	R15
15 01 02	365	R15
15 01 07	247,44	R15

Prognoza ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w województwie podlaskim.

Prognozę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie województwa podlaskiego, przedstawia tabela Nr 2.

Tabela 2. Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych w województwie podlaskim 2012- 2020

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier i tektura	42,2	42,6	43,2	44,1	44,7	45,6	46,2	46,6	47,2
Szkło	31,3	31,5	31,7	31,9	32,2	32,4	32,6	32,7	32,9
Metale	7,2	7,1	7,1	7,1	7	7	6,8	6,7	6,8
Tworzywa sztuczne	41,1	41,5	41,9	42,3	42,7	43,1	43,7	44,3	45,1
Odpady wielomateriałowe	10,3	10,4	10,6	10,6	10,7	10,8	11,1	11,2	11,3
Odpady kuchenne i ogrodowe	97,7	97,5	97,4	97,4	97,5	97,6	97,7	97,9	97,9
Odpady mineralne	12,2	12,3	12,6	12,8	13	13,2	13,4	13,6	13,8
Fracje < 10 mm	24,6	24,8	24,8	24,9	24,9	24,9	24,9	25	25
Tekstylia	8,5	8,6	8,6	8,7	8,8	8,8	9	9	9
drewno	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
Odpady niebezpieczne	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6	2,7	2,8
Inne kategorie	13	13,3	13,6	14	14,4	14,6	15	15,4	15,7
Odpady wielkogabarytowe	7,8	8,4	8,9	9,1	9,4	9,4	9,6	9,9	10,1
Razem	299,3	301,8	304,2	306,7	309,1	311,6	314,1	316,7	319,2
<i>Odpady z pielęgnacji terenów zielonych</i>	16,2	16,4	16,7	17	17,3	17,5	17,8	18,1	18,3
Razem	315,6	318,2	320,9	323,6	326,4	329,2	332	334,8	337,6
Mg/m, rok	0,27	0,27	0,27	0,28	0,28	0,28	0,29	0,29	0,29

7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Miasta Łomża.

a) W I półroczu 2013r. firmy komunalne działając na terenie Miasta Łomża odebrały łącznie **8441,13 Mg** odpadów komunalnych:

- papier – 61,638 Mg
- tworzywa sztuczne - 106,18 Mg
- szkło -56,77 Mg

b) W II półroczu 2013r. w ramach działania nowego systemu przez 2 miesiące (lipiec, sierpień) odbierało Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, zaś od września firma pn. Usługi Komunalne „BŁYSK” która została wyłoniona w przetargu organizowanym przez Urząd Miasta Łomża, odebrano **1666,02 Mg z zabudowy jednorodzinnej i 4785,9 Mg z zabudowy wielorodzinnej** czyli łącznie odebrano **6451,92 Mg** odpadów komunalnych gdzie dodatkowo:

- papier – 120,94 Mg
- tworzywa sztuczne - 237,95 Mg
- szkło – 189,57 Mg

Wysegregowano z odpadów komunalnych ok 5%, a z odpadów zebranych selektywnie ok 95% odzysku: papieru, szkła, tworzyw sztucznych, osiągnięte poziomy recyklingu, odpadów komunalnych ulegających biodegradacji to ok 52 %.

